

SCHOLEN MET EEN CHRISTELIJKE IDENTITEIT

***VRIJMOEDIG EN BESCHEIDEN,
REALISTISCH EN HOOPVOL***

Peter Knapen

voorzitter koepel
Vlaamse jezùietencolleges

Tertio

Enige tijd geleden verklaarde Patrick Loobuyck (UA) nogal voortvarend dat de christelijke identiteit van scholen voor ouders niet (meer) belangrijk is. Ouders opteren volgens hem louter voor een vlot bereikbare school die onderwijskwaliteit biedt. Het was voor hem een argument om het ‘verplichte’ vak godsdienst ter discussie te stellen. Tertio publiceerde op 11 januari 2012 een bescheiden onderzoek vanuit de KU Leuven naar de motivatie van ouders bij de keuze voor het katholiek onderwijs. De resultaten van de enquête bieden stof tot nadenken.

Identiteit

Een grote meerderheid van de ondervraagde ouders vindt het belangrijk dat de katholieke school haar identiteit uitspreekt. En voor 75 % van hen gebeurt dat liefst op een open manier, recht doend aan wat wezenlijk christelijk is en zodanig verwoord dat het Evangelie voor jongeren in hun leefcontext toegankelijk is (‘recontextualiserend’). Ik ervaar dit resultaat als bemoedigend.

Hoop

Het leven in onze Vlaamse jezùietencolleges bevestigt die hoop: laatstejaars die in alle openheid vertellen dat zij de godsdienstlessen boeiend vinden en dat het vak inhoudelijk te denken geeft, deugddoende eucharistie- en gebedsvieringen op school, ouders die vragen om een gespreksavond te organiseren over het vak godsdienst, sociale projecten die impact hebben op het mensbeeld van jongeren, sterke bezinningsdagen voor alle leeftijden, jonge leerkrachten die de ignatianaanse vormingsdagen in Drongen waarderen, studiedagen over geloof die door lerarencorpsen gewaardeerd worden...

Ingehouden

En toch. Toch blijft onze hoop ‘ingehouden’. Deels terecht, uit voorzichtigheid. Want hoe engagerend is die keuze van ouders voor een christelijk geïnspireerde school? Hoe diep

dringen goede ervaringen op vlak van spiritualiteit door in het leven van jongeren? Hoe groot is de overtuiging van leerkrachten –van alle vakken- om op school mee het levensbeschouwelijke gesprek gaande te houden, eerlijk en diepgaand? Slagen we erin om tijd te maken voor onze eigen vorming op dit vlak? Het zou naïef en onvoorzichtig zijn die vragen over te slaan, euforisch te worden of zelfgenoegzaam.

Voortvarend

Deels ook is onze ‘ingehoudenheid’ voor mij verdacht. De Standaard noemt een meerderheid van de ouders -die de identiteit van de school belangrijk vinden- “lauwe katholieken”. Men interpreteert hun positieve houding “negatief” vanuit de angst voor andere godsdiensten of vanuit nood aan zekerheid in onzekere tijden. Toch wel erg snel (en voortvarend) om het verlangen van deze ouders naar een christelijke identiteit van hun school te herleiden tot andere motieven en op die manier af te zwakken. De aandrang is zo groot om vooral duidelijk te maken hoe ‘nuchter realistisch’ men zelf is en dus vooral niet goedgelovig optimistisch. Begrijpelijk en herkenbaar. Maar het effect is dat het ‘goede nieuws’ niet alleen genuanceerd wordt, maar ook verdacht gemaakt.

Aanvaarden

Er valt m.i. veel voor te zeggen om het verlangen van ouders naar een christelijke identiteit van de school gewoon te aanvaarden. Zoals we ook de positieve ervaringen van leerlingen en leerkrachten -hierboven beschreven- ter harte nemen. Wetende dat de motieven van een mens vaak niet eenduidig zijn, verstrengeld en ook ‘kronkelig’. Dat is realistisch. Maar daarom is het uitgesproken verlangen nog niet ‘besmet’. Het is vaak –menselijk- onzuiver, maar tegelijk reëel. Laten we er blij om zijn en er appèl op doen om verder het gesprek te voeren over én met de christelijke traditie. Vrijmoedig en bescheiden, realistisch en hoopvol.